

ИСПИТНА ПИТАЊА ИЗ ПРЕДМЕТА ГРАЂАНСКО ПРАВО – ОПШТИ ДЕО И СТВАРНО ПРАВО

НАПОМЕНА: Питања важе од јануарског рока 2020. године за студенте први пут уписане на прву годину 2006. године. Студенти који су факултет уписали раније, односно на које се примењује претходни наставни план и програм по којем постоје посебан испит из Увода у грађанско право и из Стварног права, биће испитивани по посебно формулисаним испитним питањима која одговарају наставним програмима који се на њих примењују.

Питања имају оријентациони карактер, тако да испитивач може, у оквиру наставног програма, питања формулисати друкчије.

ОПШТИ ДЕО

Питања прате испитну материју према уџбеницима:

- А. Стојановић-Антић, *Увод у грађанско право*, друго измењено и допуњено издање 2004; односно
- Б. Станковић-Водинелић, *Увод у грађанско право*, сва издања после 1996. године.

Питања означена *курзивом* се појављују само у уџбенику А, а питања означена **масним словима** само у уџбенику Б. Та питања припремају се, разуме се, из уџбеника у којем се појављују. Нека од питања припремају се и из материјала садржаног у Читанци за Грађанско право – општи део и стварно право, што ће код таквих питања бити и посебно назначено.

Питања су у уџбенику А наведена према броју стране, а у уџбенику Б према броју параграфа.

1. Појам, предмет и систематике грађанског права (А: 1-5, 21-23; Б: 7, 732-738, 711-720);
2. Метод грађанског права (А: 5-15; Б: 8-14, 739-770)
3. Извори грађанског права код нас (А: 80-84; Б: 65-70, преглед актуелног законодавства)
4. Субјекти права, уопште о правној, пословној и деликтној способности (А: 129-132 ; Б 114-117)
5. Физичка лица – правна способност (А: 133-136; Б: 118-120)
6. Престанак правне способности физичких лица, проглашење несталог лица за умрло, цивилна смрт и коморијенти (А: 137-141; Б 121-127; изводи из Закона о ванпарничном поступку из Читанке)
7. Пословна способност физичких лица (А: 142-149; Б: 128-142; изводи из Породичног закона из Читанке за измене од 2005. године; изводи из Закона о ванпарничном поступку из Читанке)
8. Деликтна способност физичких лица (А: 150-152; Б: 143; изводи из Закона о облигационим односима из Читанке)
9. Атрибути физичких лица - лично име, држављанство, пребивалиште и боравиште (А: 153-161; Б 144-164; део Породичног закона из 2005. о личном имену из Читанке)
10. Правно лице, појам и карактеристике (А: 163-165; Б: 166-172)

11. Начело правне раздвојености (одвојености) и одступања (А: 165-166; Б: 173-183)
12. **Функције правних лица (Б: 184-191)**
13. Врсте правних лица (А: 171-182; Б: 197-233)
14. Задужбине (А: 178-180; Б: 217-225)
15. Правна, пословна и деликтна способност правних лица (А: 184-188; Б: 272-286)
16. Настанак и престанак правних лица (А: 182-184; Б: 258-269)
17. Атрибути правних лица – име, седиште, држављанство (А: 188-189; Б: 249-256)
18. Схватања (теорије) о правном лицу (А: 168-171; Б: 287-290)
19. Субјективно грађанско право – појам (А: 191-199; Б: 292)
20. Апсолутна и релативна права – релативна (облигациона) права (А: 202-205; Б: 295-302)
21. Апсолутна и релативна права – апсолутна права (А: 202-205; Б: 304-307)
22. Правне моћи (преображајна права) (А: 200-201; Б: 308-310)
23. Стварна права (А: 205-206; Б: 311-316)
24. Права ауторства – ауторско право и друга права на творевине људског духа (А: 213-223; Б: 318-348)
25. Ауторско право (А: 213-217; Б: 319-330)
26. Проналазачко право и патент (А: 218-220; Б: 331-334)
27. Узорак и модел, жиг, географска ознака порекла и знак квалитета производа (А: 221-223; Б: 341-348)
28. Лична права (права личности) (А: 206-213; Б: 349-360, 362-363, 366-386, 388-393)
29. Класификација субјективних права по другим критеријумима (А - преносива и непреносива права; самостална и несамостална права; права која су коначно настала и права у настајању, 223-224; Б - имовинска и неимовинска, преносива и непреносива 293-294)
30. Забрана злоупотребе права (А: 227-231; Б: 624-628)
31. Имовина (појам) (А: 401-406; Б: 416-418)
32. *Функције имовине (А: 407)*
33. Карактеристике имовине (А: 408-411; Б: 453-465)
34. Застарелост (А: 255-262; Б: 594-598)
35. Застој застаревања (А: 282-286; Б: 600-601)
36. Прекид застаревања (А: 286-291; Б: 599)
37. Преклузија (А: 255; Б: 605-607)
38. Правне чињенице (А: 297-301; Б: 466-469)
39. Правне претпоставке и фикције (А: 301-302; Б: 667-670)
40. Правни промет и врсте правног промета (А: 303-305; Б: 397-402 и 405-406)
41. **Универзална и сингуларна сукцесија (Б: 403-404)**
42. Оригинарно и деривативно стицање (А: 302-303; Б: 407-408)
43. *Основ и начин стицања (А: 305-306)*
44. **Персонална суброгација – цесија, преузимање дуга, преузимање испуњења и приступање дугу (Б: 409-411; изводи из Закона о облигационим односима из Читанке)**
45. **Реална суброгација (Б: 413-415)**
46. Појам правног посла (А: 309-312; Б: 470)

47. *Правне радње сличне правним пословима - чиновни воље, саопштења и реални акти (А: 312-314)*
48. Изјава воље (А: 315-318; Б: 471- 472)
49. *Тумачење изјаве воље (А: 318-320)*
50. *Предмет правног посла (А: 320-322)*
51. *Кауза (А: 322-324)*
52. Једностранни и двострани (А: 324-326; Б: 474-478)
53. Теретни и добротини правни послови (А: 326-328; Б: 479)
54. *Правни послови обвезивања и располагања (А: 328)*
55. Каузални и апстрактни правни послови (А: 329-330; Б: 485-486)
56. Формални и неформални правни послови (А: 330-332; Б: 481- 484)
57. Правни послови међу живима и правни послови за случај смрти (А: 332; Б: 480)
58. *Фидуцијарни правни послови (А: 332-333)*
59. Непостојећи правни послови (А: 334-335; Б: 533-535)
60. Ништави правни послови (А: 335-336; Б: 503-504 и 507-516; изводи из Закона о облигационим односима из Читанке)
61. Рушљиви правни послови (А: 336-338; Б: 517-532; изводи из Закона о облигационим односима из Читанке)
62. Последице неважности правних послова (А: 338-340; Б: 504 -506)
63. *Побијање правних послова (А: 341-342)*
64. **Важније врсте уговора – једнострано и двострано обавезни, комутативни и алаторни, лични и нелични, реални (Б: 487-501)**
65. Модалитети правних послова – услов (А: 342-343; Б: 537-549)
66. Модалитети правних послова – рок (А: 343; Б: 550-554)
67. Модалитети правних послова - налог (А: 344; Б: 555)
68. Појам и врсте заступништва (А: 344-345; Б: 556-567; изводи из Закона о облигационим односима из Читанке)
69. Уговорно заступништво – пуномоћство (А: 345-346; Б: 568-580; изводи из Закона о облигационим односима из Читанке)
70. Законско и статутарно заступништво (А: 347-348; Б: 581-583 и 590-592; изводи из Закона о облигационим односима из Читанке)
71. Судско заступништво (А: 347-348; Б: 581 и 586-589; изводи из Закона о облигационим односима из Читанке)
72. Грађанскоправни деликти (А: 350-351; Б: 612-614)
73. Појам и врсте штете (А: 352-353; Б: 615)
74. Кривица штетника (А: 353-358; Б: 617- 618)
75. Одговорност за другог (А: 359-360; Б: 622)
76. Објективна одговорност за штету (А: 360-365; Б: 622)
77. Узрочна веза (А: 365-368; Б: 616)
78. Накнада штете (А: 368-371; Б: 619-621)
79. Заштита права (А: 292; Б: 631-645 и 648-659)
80. Судска заштита (А: 292-296; Б: 660-666 и 671)
81. **Вансудска заштита (Б: 675- 697).**

СТВАРНО ПРАВО

Питања су формулисана према уџбенику „Стварно право“ др Обрена Станковића и др Миодрaга Орлића, 6. издање, Београд, 1993. и сва каснија издања (ако нема посебне назнаке, ради се о питању из овог уџбеника, а бројеви поред питања означавају пасусе у књизи, а не стране), уџбенику „Јавна својина и сродни облици“ др Рајка Јелића, Београд, 2013. (уз назнаку да се ради о питању из овог уџбеника, број поред питања означава број странице) и материји садржаној у Читанци за Грађанско право – Општи део и Стварно право (уз назнаку да се ради о питању из Читанке, број поред питања означава број странице). У припреми испита пожељно је користити и сваку другу литературу, као и материјале с предавања и вежби.

82. Појам стварног права (1-7)
83. Уставне гаранције права својине и гаранције из инструмената о људским правима (Читанка, 40-42)
84. Ствари (општи појам) (15-22)
85. Саставни делови ствари. Проста и сложена ствар. Припадак. Главна и споредна ствар (23-24, 26, 29-32)
86. Плодови (33-35, 37, 39-40)
87. Ствари у промету и ван промета (41-45)
88. Збирна ствар (*universitas rerum*) (46-47, 52)
89. Делјиве и неделјиве ствари. Процењиве и непроцењиве ствари. (53-56)
90. Бестелесне ствари (58, 60-61)
91. Потрошне и непотрошне ствари. Индивидуално и по роду одређене ствари (63-69)
92. Заменљиве и незаменљиве ствари (70-71)
93. Покретне и непокретне ствари. Правни значај поделе ствари на покретне и непокретне (72-76, 78-81, 83-84, 86-87)
94. Правило *superficies solo cedit* (89-90)
95. Хартије од вредности (91-95, 97-98)
96. Појам и врсте државине (99-107)
97. Римска и модерна концепција државине (111-114)
98. Објект (предмет) државине (115-120)
99. Субјект државине (121-124)
100. Искључива државина и судржавина (125-128)
101. Стицање, пренос и губитак државине (129-133, 134-135, 140-143)
102. Законита и незаконита државина (144-148)
103. Савесна и несавесна државина (149-154)
104. Права и манљива државина (155-156)
105. Самопомоћ (158-159)
106. Државинске тужбе (163-177, 182-189)
107. Заштита судржавине (182)
108. Државинске тужбе непосредног и посредног држаоца (176-177)
109. Општи појам и правне карактеристике својине. Нове теорије о праву својине (190-197)
110. Право својине у Југославији. Општа ограничења садржине права својине и ограничења за страна лица (198-200, 206)

111. Стицање права својине (уопште) (207-208)
112. Стицање права својине на основу уговора са претходним власником (209-213)
113. Врсте предаје (214, 216-220)
114. Задржавање права својине и поред предаје (*pactum reservati dominii*) (221-222; изводи из Закона о облигационим односима из Читанке)
115. Немачки систем стицања права својине на основу уговора (229-230)
116. Француски систем стицања права својине на основу уговора (231-232)
117. Уговор о стицању права својине на непокретности (234-237)
118. Стицање својине од невласника (239-243, 240-250)
119. Одржај – појам и суштина и редован одржај (254-260, 263-271)
120. Одржај – појам и суштина и ванредан одржај (254-256, 272-274)
121. Рачунање времена код одржаја. Прирачунавање (акцесија), прекид и застој времена одржаја (275-287)
122. Дејство одржаја и његова улога (289-291, 293-296)
123. Прираштај (уопште) (297-299)
124. Грађење на туђем земљишту (300-305)
125. Сејање и сађење на туђем земљишту (316-317)
126. Нанос. Ново речно острво. Напуштено речно корито (318-319, 321, 323-326)
127. Сједињење (спајање и меша) (327-330)
128. Прерада (спецификација) (321-333)
129. Одвајање плодова (341-342)
130. Окупација (345-346)
131. Налаз изгубљене ствари. Налаз скривеног блага (сокровиште) (348-349, 351-352)
132. Експропријација, стицање на основу прописа о лову и риболову, комасација (354, 356-358)
133. Деривативно и оригинарно стицање својине (376-384, 388-390)
134. Престанак права својине (уопште) (391-392, 394)
135. Дереликција (392)
136. Реивиндикациона тужба (*actio rei vindicatio*) (396-401, 405-410)
137. Публицијанска тужба (413-415, 417)
138. Тужба због сметања односно узнемиравања својине (*actio negatoria*) (419-423)
139. Појам јавне својине (Јелић, 11-13)
140. Јавна својина у нашем праву (Јелић, 19-23)
141. Субјекти јавне својине (Јелић, 28-35)
142. Објекти јавне својине (Јелић, 38-44)
143. Правна садржина јавне својине (Јелић, 44-49)
144. Стицање и престанак јавне својине (Јелић, 81-102)
145. Правна природа јавне својине (Јелић, 102-106)
146. Заштита јавне својине (Јелић, 106-111)
147. Задружна својина (Јелић, 125-134)
148. Сусвојина (424, 430-431)
149. Право сувласника на удео (432-435)
150. Правни положај сувласника у односу на целу ствар (445-447)
151. Управљање сувласничком стварју (452-458, 461-463)
152. Стицање сусвојине (467-468, 471-472)
153. Раскидање сувласничке заједнице (475-485, 488-490)
154. Општи појам заједничке својине (495-496)

155. Одвојена и заједничка својина (имовина) брачних другова (супружника) (497-502, изводи из Породичног закона из 2005. године из Читанке)
156. Располагање заједничком својином брачних другова (503, 505, изводи из Породичног закона из 2005. године из Читанке)
157. Деоба заједничке својине брачних другова (506-512, изводи из Породичног закона из 2005. године из Читанке)
158. Стицање својине у ванбрачној заједници (513-514, изводи из Породичног закона из 2005. године из Читанке)
159. Заједничка својина чланова породичне заједнице (515-517, изводи из Породичног закона из 2005. године из Читанке)
160. Појам, предмет и начин стицања етажне својине (528-533, Читанка - Закон о становању и одржавању зграда)
161. Садржина права својине на посебном делу зграде (534-536, Читанка - Закон о становању и одржавању зграда)
162. Права етажних власника на заједничким деловима зграде (543-544, Читанка - Закон о становању и одржавању зграда)
163. Права етажних власника на земљишту на коме је зграда подигнута (545, Читанка - Закон о становању и одржавању зграда)
164. Појам и опште карактеристике стварних службености (550-558, 560-564, 566-568)
165. Позитивне и негативне стварне службености (570-572)
166. Пољске и кућне службености (573-575)
167. Трајне и повремене службености (577)
168. Видљиве и невидљиве службености (578)
169. Законске стварне службености (580-581, 634)
170. Стицање стварних службености на основу правног посла (588-594)
171. Стицање стварних службености одржајем (596-602)
172. Стицање стварних службености на основу судске одлуке (605-610)
173. Престанак стварних службености на основу правних послова (612-614)
174. Престанак службености невршењем (615-617)
175. Укидање службености због промењених околности (625-626)
176. Престанак службености сједињењем (консолидацијом) (627)
177. Заштита стварних службености (632-633)
178. Важнија суседска права (635-636, 638-641, 641, 643, 645-647)
179. Штетни утицаји (имисије) (643)
180. Важније стварне службености (648-652)
181. Нужни пролаз (650)
182. Реални терет (Читанка, 240, 242)
183. Плодоуживање (653-641, 663, 675-677, 679-681, 685, 692-698)
184. Право употребе (*usus*) (701-702, 704)
185. Право становања (*habitatio*) (705-706)
186. Заложно право (појам и врсте) (710-712, 717, 721, 723, 725-735, Читанка - Закон о заложном праву на покретним стварима уписаним у регистар, Закон о хипотеци и изводи из Закона о извршењу и обезбеђењу за судску и уговорно-судску залогу)
187. Врсте заложног права (721, 723, 725-735, Читанка - Закон о заложном праву на покретним стварима уписаним у регистар, Закон о хипотеци и изводи из Закона о извршењу и обезбеђењу за судску и уговорно-судску залогу)
188. Судско заложно право (730-732, Читанка - изводи из Закона о извршењу и обезбеђењу за судску и уговорно-судску залогу)

189. Законско založno право (733-735)
190. Начела založnog prava (739-741, 746-756, 758-760)
191. Начело акцесорности (740-745)
192. Начело официјелности (746-750)
193. Начело специјалности (751-756)
194. Начело недељивости (758-760)
195. Ручна залога (762-764, 766-768, 770-774, 777-783)
196. Залогопримчева права (767-768, 770-774, 777-782)
197. Залогопримчеве обавезе (783-786)
198. Пренос založnog prava (789-791)
199. Подзаложно право (772-794)
200. Založno право на правима (796-797, 799-807)
201. Регистрована залога – појам, врсте, стицање (Читанка - Закон о založном праву на покретним стварима уписаним у регистар)
202. Регистрована залога – намирење (Читанка - Закон о založном праву на покретним стварима уписаним у регистар)
203. Право ретенције (808, 810, 812-814, 816-818, 821-829, 831-833)
204. Појам хипотеке (841-843, 845, Читанка - Закон о хипотеци)
205. Стицање и предмет хипотеке (846-850, Читанка - Закон о хипотеци)
206. Заједничка (симултана) хипотека (851-852, Читанка - Закон о хипотеци)
207. Хипотека и потраживање (854-855, Читанка - Закон о хипотеци)
208. Права хипотекарног повериоца (857-863, 867, Читанка - Закон о хипотеци)
209. Права сопственика хипотековане непокретности (868-869, Читанка - Закон о хипотеци)
210. Пренос права и обавезе код хипотеке (870-875, Читанка - Закон о хипотеци)
211. Натхипотека (872-874, Читанка - Закон о хипотеци)
212. Престанак хипотеке услед престанка потраживања (877-880, Читанка - Закон о хипотеци)
213. Престанак хипотеке независно од престанка потраживања (881-890, Читанка - Закон о хипотеци)
214. Право прече куповине (у општим цртама) (891-893, 900, 903-905, 907, 916, 918-920)
215. Законско и уговорно право прече куповине (900, 903-905, 907-910, Читанка - законско право прече куповине из Закона о промету непокретности, а за право прече куповине у извршном поступку из Закона о извршењу и обезбеђењу)
216. Право прекупа (913-916, 918-919)
217. Закупчево право (922-924, 929-933, 935)
218. Однос закупца према закуподавцу (922-924)
219. Однос закупца према трећима (929-933)
220. Право грађења (Читанка 229, 231-232)
221. Појам земљишних регистара (988-900)
222. Појам земљишних књига (998-1001, 1003)
223. Катастар земљишта (1004-1005, 1009-1011, 1013)
224. Састав земљишних књига (1014-1028, 1032, 1034-1036)
225. Начела земљишнокњижног права (1038-1041, 1043, 1048-1054, 1059, 1061-1063, 1066-1069, 1073-1075, 1078-1080)
226. Начело уписа (1039-1041, 1043)
227. Начело јавности (1048-1053)
228. Начело поуздања у земљишне књиге (1053-1054, 1059, 1061-1063, 1066-1069, 1073)
229. Начело легалитета (1074-1075)

230. Начело првенства (приоритета) (1078-1080)
231. Права која се могу уписати у земљишне књиге (1084-1089)
232. Упис у земљишне књиге (у општим цртама) (1096-1112, 1114-1115, 1117-1129)
233. Укњижба (1097-1109)
234. Предбележба (1110-1112, 1114-1115)
235. Забележба (1117-1129)
236. Забележба спора (1118-1121)
237. Забележба забране отуђења и оптерећења (1122-1123)
238. Забележба првенственог реда (1125-1127)
239. Тапијски систем (1132-1134, 1136-1146)
240. Јединствена евиденција (1147-1148, 1150-1157, 1163, Читанка – изводи из Закона о државном премеру и катастру и Закон о поступку уписа у катастар непокретности и водова)